

Prædiken til 4. søndag efter påske

Joh. 16, 5-15

Han er veluddannet. Han er en lynende teologisk begavelse. Han er stærkt troende jøde og tilhører farisæernes retning inden for jødedommen. Saulus fra Tarsus. At hans forældre har haft store tanker om ham, ses af, at han er opkaldt efter selveste kong Saul. Navnet "Saulus" betyder "den, man har bedt om". Og en del tyder på, at det har den lille Saulus heller aldrig været i tvivl om, at han var. Trofæbørn er ikke kun et moderne fænomen, Biblen vrimler med dem – og de er altid af hankøn. Men altså: Ønskebarnet og 12-talsdrengen Saulus vokser op og bliver til en mand af den slags, der har det bedst, når han har en sag. Og det har han nu. Der er nogle mennesker, der skal stoppes. Nogle gudsbespottere, som munden skal lukkes på, hellere i dag end i morgen. Og derfor er Saulus på vej til Damaskus med arrestordren i hånden for at få fat i dem, der hører til "Vejen" dér i byen. "Vejen", det er det første navn, den kristne bevægelse kalder sig. Dem, der hører til "Vejen", det er dem, der her i de sidste par måneder var begyndt at gå rundt og sige, at den henrettede Jesus fra Nazaret, var opstået fra de døde. Og at det betød, at Gud stod bag ham. At det var sandt, det han havde sagt. Han, den

korsfæstede fra udkanten Nazaret, var Guds søn, Messias, Kristus.

Det er det forvrølede, sekteriske sludder, Saulus har sat sig for at få stoppet. Men netop som målet er indenfor synsvidde, og Damaskus ligger der og flimrer i varmedisen, slår det ned som et lyn fra en klar himmel: "Saul, jeg er Jesus, som du forfølger", siger stemmen. Og da Saulus fortumlet rejser sig, har han mistet sit ellers så skarpe syn. Han, der aldrig har været i tvivl om, hvad der var ret tro, og hvad der var vranglære, hvad der var sandt, og hvad der var falsk. "Skønt hans øjne var vidt åbne, kunne han ikke se". Med åbne øjne vakler han blind af sted. Han må række sin hånd ud og gribe fat i andres hænder for at kunne finde vej. Ufri og dybt afhængig af andre må han lade sig føre ind i Damaskus. I tre dage er han som død: Han kan intet se, og han hverken spiser eller drikker. Men den tredje dag, da Ananias lægger sine hænder på ham og lover ham nyt syn og Helligåndens kraft, er det, som falder der skæl fra Saulus' øjne, og han rejser sig. Nej, han oprejses, opstår, står der egentlig på græsk. Til et nyt og helt anderledes liv. Et liv som fra da af kun har ét eneste mål og formål: At forkynde, at "den Jesus vi dræb-

te, har jeg set i live”, som vi lige sang. Og Saulus, karriereteologen med kongenavnet, som betyder ”den, man har bedt om”, han skifter nu navn til Paulus. Det betyder ”den lille”.

Saulus eller Paulus kom til at se igen. Men han kom ikke til at se som før. Det var som faldt der skæl fra hans øjne. Som når vi i de her dage ser, hvordan træernes og blomsterne knopper svulmer mere og mere for til sidst at kaste dæksbladene og briste, så det, der var skjult i knopperne, folder sig ud og viser sig. På samme måde er det nye syn, Paulus får på tredjedagen, et syn, der ser alt det, der lå skjult og gemt i det, han før havde set og troet og forsvaret. Patriarkernes historie, pagten, loven, alt det ser han pludselig betyder meget mere, end han før havde set og troet. ”Det gamle er forbi, se, det er blevet nyt”. Sådan beskriver Paulus i et af sine breve, hvad det er, der er sket. Loven – de 10 bud og alle de andre lovbud f.eks. – den havde før i hans øjne været som en begrænsning, en indespærring. Men den var, indså Paulus nu, noget andet: Loven skulle ikke holde folk fanget. Slet ikke. Den skulle pege. Pege frem mod ham, Jesus, som opfyldte den. Og derfor var det ham, mennesker nu skulle binde sig til og følge og blive ét med. En ortodoks jøde binder helt bogstaveligt lovens bud om håndled og pande (binder en lillebitte udgave af toraen fast med et stykke stof). En kristen bliver på tilsvarende måde mærket med og bundet til Kristus, lovens opfylder, når korsets tegn sættes på vores pande og hjerte – det organ, hvor viljen og handlekraften befinder sig ifølge bibelsk tænkning.

Enhver ordentlig franskmand fra Macron til Le Pen kan sige ”frihed, lighed og broderskab”, når vedkommende kort skal redegøre for, hvad der karakteriserer det gode samfund. Enhver ordentlig repræsentant for den teologiske retning, som Paulus havde tilhørt, altså farisæismen, kunne på samme måde sige ”synd, retfærdighed og dom”, når han skulle nævne den farisæiske teologis vigtigste begreber. Nogle af de første kristne kom som Paulus fra farisæiske kredse. Og var man ikke selv oprindelig farisæer, så kendte man i hvert fald til retningens tanker og holdninger. Derfor er det ikke tilfældigt, at det netop er de begreber, Johannes i evangeliet i dag lader Jesus nytolke. Synd, retfærdighed og dom. I evangeliet i dag er det de tre ord, skællene falder fra. Ordene afsløres. Som forårets blomster og træer, springer de ud, så verden, så vi kan se, hvad de egentlig indeholder.

Og Jesus tager dem, ét for ét: *Synd* – det er ikke bare, at regler og love bliver brudt. Det er synd, når mennesker ikke tror på Jesus. Det er synd, når mennesker ikke har tillid til, at det, Jesus kommer og møder mennesker med, kommer fra Gud. Det er synd, når vi ikke har tillid til, at det eneste, vi skylder, er at gøre det, som han har vist os, vi kan: At elske, at give og at tilgive.

Retfærdighed – det er ikke retfærdighed, når det går efter fortjeneste. Det er retfærdighed, det er den rette færd, når det går den vej, som Jesus gik. Den vej, som altid gik derhen, hvor andre ikke brød sig om at være eller blive set. Den vej, som gik hen til dem, der enten var for fattige eller for fine til, at andre havde lyst til at være i deres

nærhed. Der, hvor der enten lugtede for meget af ulækre sygdomme eller af provokerende dyr parfume. Der, hvor der enten var håbløshed eller selvtilstrækkelighed; det var der, Jesus gik hen, stoppede op og fik folk til at rejse sig derfra og gå. Men ikke i hælene på ham. ”Jeg går til Faderen og I ser mig ikke længere”, siger han. Der er ingen fører, vi bare kan lade os føre af sted af. Den rette færd, retfærdigheden er at gå selv, som han gik. Rundt, omkring, hen til de andre, nedentom og hjem.

Og så det sidste: *Dom* – det er ikke noget, vi hverken selvretfærdigt kan håbe på, eller frygtsomt skal grue for. For det er for sent. Dommen er afsagt. Og vi lever i lyset af den. For dommen er, at denne verdens fyrste er dømt – dødsdømt. Som vi skal synge det om lidt ”af det hele som Gud har skabt, går kun fortabelsens æt fortabt”. Fortabelsens æt det vil sige Fanden og alt det i os og omkring os, der kommer fra ham.

Dommen er afsagt. Og vi lever i lyset af den. Derfor er der heller ikke mere nogen undskyldning. Vi *har* hørt det. Vi *har* set, hvad der er synd, og hvad der er retfærdighed. Vi *har* fået det vist. Og vi *er* blevet sat fri, så vi nu aldrig skal se os forskræmt tilbage over skulderen, men kan møde alt det, vi helst ville undgå, alt det beskidte og svære, de andres kritik og modsigelse; møde og blive mødt af alt det, fordi vi i alt det møder Vorherre selv. Som Saulus gjorde det på vejen til Damaskus. Og som mennesker lige siden har gjort det, hver gang de blev afbrudt, forstyrret og kaldt ud af deres sinds kostskabe og retvinklede cirkler.

Knopperne er bristet. Det er morgen, og det

grønnes.

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden, som det var i begyndelsen således også nu og altid og i al evighed.

Amen

Margrethe Dahlerup Koch

Holstebro Valgmenighed

Salmer:

722, 300, 249, 291, 236, 5-6, 233

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk